

1.8. Žadatelé o azyl

Osoby, jež se rozhodly v ČR zažádat o azyl podléhají zákonu č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

Postupný nárůst v počtech žadatelů o azyl v letech devadesátých vyvrcholil v roce 2001, kdy v České republice o azyl zažádalo 18 000 osob, což bylo o 51 % osob více než v roce 2000. V roce 2002 počet žádostí naopak radikálně poklesl, o více než 50 % (až na hodnotu 8 484 osob), a to především následkem úpravy legislativních podmínek. V roce 2003 počty žadatelů vzrostly přibližně o 3 000 osob (na 11 400 žadatelů), v roce 2004 pak o azyl zažádalo 5 459 osob (Značné snížení počtu žadatelů o azyl v roce 2004 bylo dáno platností tzv. Dublinského nařízení (Dublin II), jímž se stanovují kritéria a mechanismy pro určení členského státu odpovědného za posouzení žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v jednom z členských států (podstatou nařízení je, aby žádost o azyl byla projednávána pouze v jednom státě EU.).

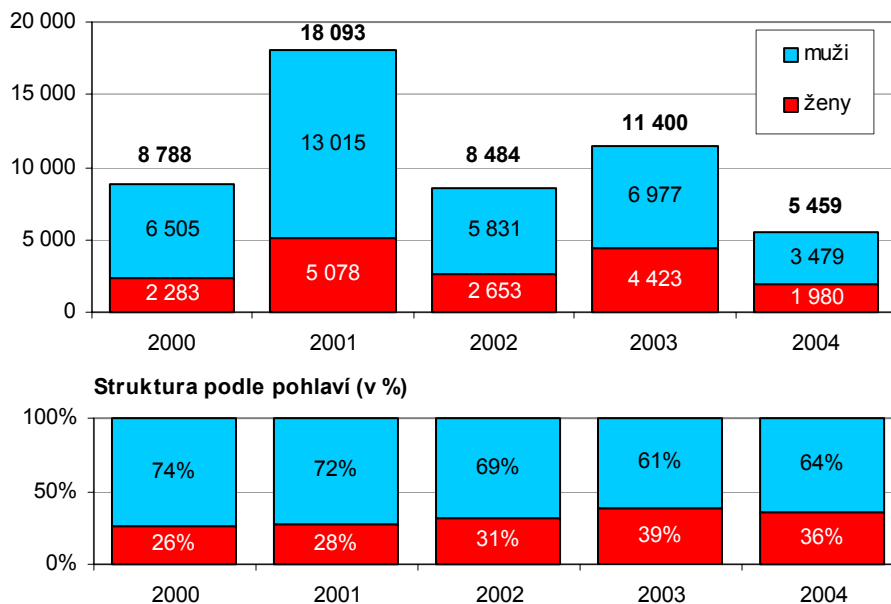
Specifičnost motivů migrace většiny žadatelů o azyl se odráží především na státním občanství a věkové struktuře těchto osob.

V souladu s tím, jak se měnila politická situace v jednotlivých zemích, se měnily počty nejčastěji žádajících osob s konkrétními státními občanstvími. Například v roce 2000 mezi žadateli o azyl byli nejčastěji zastoupeni občané Ukrajiny, Afghánistánu, Moldavska, Slovenska, Indie a Ruska. V dalších letech začaly o azyl žádat vyšší počty občanů Gruzie a Číny. V roce 2004 pak o azyl zažádali převážně občané Ukrajiny a občané Ruska, kteří představovali téměř 60 % všech žadatelů o azyl v tomto roce.

Vzhledem k proměnlivosti nejčastěji zastoupených státních občanství, jakož i relativně nízkým počtům žadatelů příslušného státního občanství, lze pouze obecně konstatovat, že téměř vyrovnané počty mezi muži a ženami byly zjištěny u občanů Ruska či Slovenska, naopak nižší zastoupení žen pohybující se okolo hranice 30 % žen příslušného státního občanství bylo zjištěno u občanů Vietnamu, Číny a Ukrajiny (u občanů Ukrajiny se podíl žen s postupujícími léty poněkud zvyšoval k 40 %).

Od roku 2000 se zvýšil podíl žen mezi žadateli o azyl o 10 procentních bodů, tj. na 36 % žen v roce 2004. Nejvyšší podíl žen byl zaznamenán v roce 2003, kdy ženy mezi žadateli představovaly téměř 40 % všech žádostí.

Graf 40: Žadatelé o azyl podle pohlaví v letech 2000-2004 (k 31.12.)
(Pramen: OAMP MV ČR)

Věk žadatelů o azyl byl oproti cizincům evidovaným Cizineckou policií ČR značně nižší, velkou část těchto osob tvořily děti.

K 31. 12. 2004 děti do 15 let představovaly mezi žadateli o azyl 16 % osob, přibližně polovinu těchto osob tvořily dívky. Nejvyšší měrou byly zastoupeny osoby mezi 20-34 lety, např. muži ve věkové skupině 20-24 let tvořili 13 %, ve věkovém rozmezí 25-29 let rovněž 13 % a ve věkové skupině 30-34 let 11 % všech žadatelů o azyl v roce 2004, ženy v příslušných věkových skupinách představovaly vždy 5-6 % všech žadatelů o azyl. Zbývající věkové skupiny, jež se nacházely pod hranicí 44 let, byly zastoupeny v rozmezí 2-4 % osob (jedinou výjimkou byli muži ve věku 35-39 let, kteří představovali 6 % všech žadatelů v tomto roce). Osoby starší 45 let byly mezi žadateli zastoupeny pouze minimálně.

Graf 41: Věková struktura žadatelů o azyl - k 31.12.2004
(Pramen: OAMP MV ČR)

